

Dorota Bukowska

„Jakie dziedzictwo kulturowe pozostawili polscy nobliści?”

**– projekt edukacyjny
z wykorzystaniem e-narzędzi
i zasobów cyfrowych**

**„Każdy przecież początek to tylko ciąg dalszy,
a księga zdarzeń zawsze otwarta w połowie.”**

Wisława Szymborska

Publikacja na stronie internetowej Publicznej Biblioteki Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu w ramach realizacji projektu „Pakiet materiałów dydaktycznych dla nauczyciela”. Materiały edukacyjne przesłano również do 451 zaprzyjaźnionych z Książnicą nauczycieli (grudzień 2022)
<https://view.genial.ly/639c24afdec5990011c1cda3/presentation-pakiet-materialow-dziedzictwo>

1) Grupa wiekowa: I i II etap edukacyjny (klasy I–VIII)

2) Przedmiot: korelacja międzyprzedmiotowa

3) Czas: 4 godziny

4) Tematy:

Klasy I–III

Temat: Kim był Alfred Nobel? Kim byli polscy nobliści?

Klasy IV–VIII

Lekcja pierwsza: Poznajemy patronów szkół Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce.

Lekcja druga: Co wiem na temat Nagrody Nobla i polskich noblistów?

Lekcja trzecia: Jakie dziedzictwo kulturowe pozostawili polscy nobliści? – zajęcia multimedialne.

Lekcja czwarta: Podsumowanie projektu.

5) Cele:

- wskazuję patronów szkół podstawowych na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce;
- wyjaśniam, kim był Alfred Nobel;
- wymieniam polskich noblistów, rok oraz dziedzinę, w ramach której otrzymali Nagrodę Nobla;
- poznaję w oparciu o slajdy, utwory muzyczne i fragmenty filmów dziedzictwo kulturowe pozostawione przez polskich noblistów;
- odpowiadam na pytanie kluczowe zawarte w temacie.

6) Metody: śnieżna kula, multimedialne quizy dydaktyczne, mapa mentalna, heureka, metody ekspozycyjne [oglądowe], metody problemowe [poszukujące], metoda odwróconej lekcji, asymilacji wiedzy.

Techniki: pytania na dobry początek, rundka bez przymusu, pytanie kluczowe, partnerzy do rozmowy, metodniki, patyczki.

7) Środki dydaktyczne:

Kl. I–III

– materiały multimedialne: Wordwall, Supercoloring i Padlet

– kolorowanka

Kl. IV–VIII (quizy i prezentacje własne)

– quiz wiedzy: Jakie imiona nadano szkołom w Gminie i Mieście Nowe Skalmierzyce?

<https://learningapps.org/display?v=po327a9b220>

– quiz wiedzy: Kim byli lub co symbolizują patroni wymienionych szkół?

<https://learningapps.org/display?v=pu1p6q97320>

– prezentacja multimedialna na temat Nagrody Nobla oraz polskich noblistów;

– prezentacja multimedialna przygotowana w ramach realizacji projektu: Jakie dziedzictwo kulturowe pozostawili polscy nobliści?

– karta pracy podsumowująca projekt wraz z kluczem odpowiedzi.

W prezentacji wykorzystano:

Fragmety filmów:

* „Potop” w reżyserii Jerzego Hoffmana,

* „Krzyżacy” w reżyserii Aleksandra Forda,

* „Chłopi” w reżyserii Jana Rybkowskiego,

* relacja z Panoramy z okazji 90. rocznicy przyznania Nagrody Nobla Władysławowi Reymontowi.

https://www.youtube.com/watch?v=LJAh_2jEvT0

Utwory muzyczne:

* „Tu wszędzie jest moja ojczyzna” Ewy Zawadzkiej

<https://www.youtube.com/watch?v=hFlbBcy3Vjw>,

* „Niepokorna, niepodległa” Janusza Szczepkowskiego,

* Pieśń Marii Skłodowskiej-Curie w wykonaniu Tamary Kalinowskiej

https://www.youtube.com/watch?v=XG_h8uMhU-w,

* Poezja recytowana: Czesław Miłosz „W mojej ojczyźnie” w wykonaniu Włodzimierza Nurkowskiego

<https://www.youtube.com/watch?v=jXk4Aja1kH8>,

* „Ojczyzno ma” księdza Karola Dąbrowskiego,

* Poezję śpiewaną „Gawęda o miłości do ziemi ojczystej”

<http://ulub.pl/5jnAXRZlkX/marzenna-grzymala-gaweda-o-milosci-do-ziemi-ojczystej>,

* Fragment piosenki zespołu Pod Budą „Jest taki kraj tu nad Wisłą”

<https://www.youtube.com/watch?v=vBqulpOCeIE>

Zdjęcia pobrane z internetu na potrzeby edukacyjne.

8) Powiązanie z podstawą programową:

Klasy I-III

I. Edukacja polonistyczna.

1. Osiągnięcia w zakresie słuchania. Uczeń:

1) słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie;

2) wykonuje zadanie według usłyszonej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi;

3) wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z sytuacjami szkolnymi czy wydarzeniem kulturalnym;

6. Osiągnięcia w zakresie samokształcenia. Uczeń:

2) korzysta z różnych źródeł informacji, np. zasobów internetu i rozwija swoje zainteresowania.

III. Edukacja społeczna.

2. Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym. Uczeń:

4) rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowości, w której mieszka, wyjaśnia pojęcie „patron”.

V. Edukacja plastyczna.

9) tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory.

VII. Edukacja informatyczna.

3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi. Uczeń:

1) posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania;

3) korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.

4. Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych. Uczeń:

1) współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię.

Klasy IV-VIII

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury.

3. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym.

5. Kształcenie postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej.

6. Poznawanie wybranych dzieł wielkich pisarzy polskich w kontekście podstawowych informacji o epokach, w których tworzyli (zwłaszcza w klasach VII i VIII).

IV. Samokształcenie.

1. Rozwijanie szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości.

2. Rozwijanie umiejętności samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy

oraz wartościowania.

6. Rozwijanie umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną w poszukiwaniu, porządkowaniu i wykorzystywaniu pozyskanych informacji.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Klasy IV-VI

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

13) świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.

Klasy VII i VIII

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

11) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny;

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

2) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie;

IV. Samokształcenie. Uczeń:

4. uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych).

Realizacja wybranych zadań nauczyciela języka polskiego na II etapie edukacyjnym:

1. Wychowywanie świadomego odbiorcy i uczestnika kultury, szczególnie dzieł literackich.

2. Rozwijanie poczucia tożsamości narodowej oraz szacunku dla tradycji.

3. Rozwijanie w uczniu ciekawości świata, motywacji do poznawania kultury własnego regionu oraz dziedzictwa narodowego.

Klasy I-III

Temat: Kim był Alfred Nobel? Kim byli polscy nobliści?

(Wybór zadań zależy od poziomu klasy)

Cele zajęć

Uczeń:

- poznaje najważniejsze informacje na temat Alfreda Nobla i polskich noblistów;
- maluje medal Nagrody Nobla z wykorzystaniem e-narzędzi;
- wyjaśnia, jaka etykieta obowiązuje podczas ceremonii wręczenia nagród;
- rozwiązuje quizy.

Edukacja polonistyczna i plastyczna – z wykorzystaniem monitora bądź tablicy interaktywnej według następującego schematu:

1. Alfred Nobel – krótka prezentacja multimedialna omówiona przez nauczyciela.

<https://padlet.com/olabebas79/k1vdnh4lugug7f5/wish/552455549>

2. Medal Nagrody Nobla – pokoloruj rysunek z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych.

<https://www.supercoloring.com/pl/kolorowanki/alfred-nobel?colore=online#>

3. Polscy nobliści – plansza edukacyjna omówiona przez nauczyciela.

<https://padlet.com/olabebas79/k1vdnh4lugug7f5/wish/552284640>

4. Połącz w pary – portret noblisty z jego imieniem i nazwiskiem.

<https://wordwall.net/pl/resource/1861220/polscy-nobli%C5%9Bci>

5. Alfred Nobel i polscy nobliści – seria pytań wielokrotnego wyboru.

<https://wordwall.net/pl/resource/1658448/nagroda-nobla-i-polscy-nobli%C5%9Bci>

6. Jak zachować się podczas rozdania Nagród Nobla? – prezentacja odczytana przez nauczyciela.

<https://padlet.com/olabebas79/k1vdnh4lugug7f5/wish/552364856>

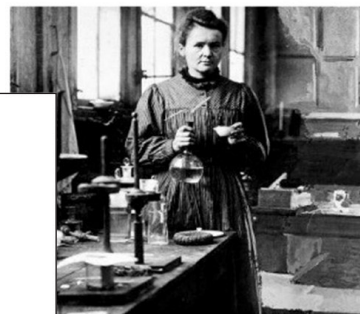
7. Nagroda Nobla i polscy nobliści – quiz: prawda czy fałsz.

<https://wordwall.net/pl/resource/952583/polski/nagrada-nobla-i-polscy-nobli%C5%9Bci>

Bibliografia:

1. A. Bębas, Alfred Nobel i polscy nobliści (Padlet)

2. Materiały ze strony internetowej Wordwall i Supercoloring.com

Maria Skłodowska-Curie to pierwsza Polka, która dwukrotnie otrzymała Nagrodę Nobla

LEKCJA PIERWSZA – KLASY IV-VIII

Temat: Patroni szkół Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce.

Cel lekcji: Poznać patronów szkół w naszej gminie.

Kryteria sukcesu:

- wskazują patronów szkół podstawowych na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce;
- łączą podane informacje z właściwym patronem;
- podpisują ilustracje związane z patronami.

I. Wprowadzenie do lekcji: pytanie na dobry początek.

1. Kogo nazywamy patronem szkoły?

.....

II. Lekcja właściwa – wykorzystanie świateł drogowych do kolejnych zadań.

2. Jakie imiona nadano szkołom w Gminie i Mieście Nowe Skalmierzyce?

Połącz podane imiona z właściwymi szkołami znajdującymi się na terenie Gminy i Miasta Nowe Skalmierzyce. (mapa mentalna, metoda śnieżnej kuli)

quiz wiedzy: pasujące pary

<https://learningapps.org/display?v=po327a9b220>

– SP w Nowych Skalmierzycach przy ulicy Okólnej

.....

– SP w Skalmierzycach

.....

– SP w Ociążu

.....

– SP w Biskupicach Ołobocznych

.....

– SP w Droszewie

.....

– SP w Gostyczynie

.....

– SP w Kotowiecku

.....

– SP w Nowych Skalmierzycach przy ulicy Kaliskiej

.....

(Polskich Noblistów, bł. księdza Jana Nepomucena Chrzana, Marii Konopnickiej, Adama Mickiewicza, Jana Pawła II, Orła Białego, Janusza Korczaka, Powstańców Wielkopolskich)

3. Kim byli lub co symbolizują patroni wymienionych szkół?

(Mapa mentalna, metoda śnieżnej kuli)

Quiz wiedzy: pasujące pary

<https://learningapps.org/display?v=pu1p6q97320>

O którego patrona chodzi?

– Założył i prowadził Dom Sierot dla dzieci żydowskich w Warszawie. Autor książek dla dzieci, m. in. powieści „Król Maciuś Pierwszy” oraz „Kajtuś czarodziej”. Zginął ze swoimi podopiecznymi w obozie koncentracyjnym w Treblince.

.....

– Urodził się w Gostyczynie, zmarł z wycieńczenia w 1942 roku w obozie koncentracyjnym w Dachau. Błogosławiony Kościoła katolickiego. Beatyfikowany przez papieża Jana Pawła II w Warszawie w 1999 roku w grupie 108 błogosławionych męczenników.

.....

– Laureaci najwyższej w dziejach ludzkości nagrody przyznawanej 10 grudnia w Sztokholmie bądź w Oslo.

.....

– Papież Polak w latach 1978–2005. Beatyfikowany 1 maja 2011, 27 kwietnia 2014 został kanonizowany. 264. papież i pierwszy spoza Włoch. Święty Kościoła katolickiego.

.....

– Poeta uznany za wieszczę narodowego, autor epopei narodowej „Pan Tadeusz”.

.....

– Jedna z najwybitniejszych polskich pisarek w historii, autorka wierszy, nowel i baśni, m.in. „O krasnoludkach i o sierotce Marysi” oraz „Na jagody”.

.....

– Symbol narodowy znajdujący się na godle Rzeczypospolitej Polskiej nawiązujący do legendy „O Lechu, Czechu i Rusie”.

.....

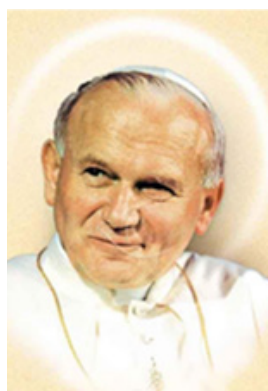
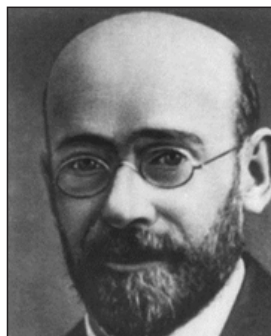
– Od 27 grudnia 1918 do 16 lutego 1919 walczyli w zwycięskim powstaniu wielkopolskim. Domagali się powrotu ziem pozostających pod zaborem pruskim w obrębie Prowincji Poznańskiej do Polski.

.....
.....
III. Podsumowanie

4. Sprawdzenie realizacji założonego celu i kryteriów sukcesu.

a) Karta pracy: Podpisz pod ilustracjami nazwy szkół w naszej gminie i ich miejsce.

(Mapa mentalna)

b) Co zabieram z dzisiejszej lekcji? (wykorzystanie patyczków)

lub

c) Metoda zdań niedokończonych: Na dzisiejszych zajęciach dowiedziałam/em się...

LEKCJA DRUGA – KLASY IV – VIII

Temat: Co wiem na temat Nagrody Nobla i polskich noblistów?

Cel lekcji:

– Utrwalam wiadomości na temat Nagrody Nobla oraz polskich noblistów.

Kryteria sukcesu:

- wyjaśniam, kim był Alfred Nobel;
- wymieniam polskich noblistów, rok oraz dziedzinę, w ramach której otrzymali Nagrodę Nobla;
- omawiam etykietę obowiązującą podczas uroczystości wręczenia nagród.

I. Wprowadzenie do lekcji.

– Wysłuchaj z uwagą prezentacji multimedialnej, a następnie odpowiedz na pytania (metody eksponujące – oglądowe; czas prezentacji: 3,24 min).

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=7wg5I2S5Mss&feature=youtu.be>

– Pytania na dobry początek (rundka bez przymusu).

1. Kto ufundował Nagrodę Nobla?
2. Kogo zaliczamy do grona polskich noblistów?

II. Lekcja właściwa

Uzupełnij kartę pracy, korzystając z dołączonego tekstu. (Praca w parach bądź grupach)

Tekst źródłowy

10 grudnia wręcza się w Sztokholmie bądź w Oslo tę najwyższą i najważniejszą w dziejach ludzkości nagrodę – Nagrodę Nobla. W 1895 roku ufundował ją Alfred Nobel – szwedzki chemik i przemysłowiec, wynalazca dynamitu, który znalazł zastosowanie w budownictwie i górnictwie. Za jego pomocą kruszono skały i budowano tunele. Wynalezienie dynamitu przyniosło Noblowi sławę i ogromny majątek. Jednak naukowiec przeraził się, gdy jego wynalazek zastosowano do wytwarzania broni. Kiedy otwarto jego testament, ku zaskoczeniu wielu okazało się, że Alfred Nobel zarządził, aby co roku dochód ze spadku dzielić pomiędzy tych, którzy szczególnie zasłużyli się ludzkości. Dlatego nagroda przyznawana jest w dniu rocznicy jego śmierci corocznie od 1901 roku. To prestiżowe, międzynarodowe wyróżnienie Fundacji Nobla przyznawane jest za najwybitniejsze osiągnięcia: w dziedzinie chemii, fizyki, medycyny, literatury oraz za działalność na rzecz pokoju i braterstwa narodów. Od 1969 roku Nagroda Nobla przyznawana jest także w dziedzinie ekonomii.

Z Polaków Nagrodę Nobla otrzymali:

- Maria Skłodowska-Curie – w dziedzinie fizyki (1903) oraz w dziedzinie chemii (1911) (dorobek naukowy: odkrycie radu i polonu. Zapoczątkowała nową erę w leczeniu nowotworów, dając początek terapii napromieniowaniem);
- Henryk Sienkiewicz – w dziedzinie literatury (1905) (dorobek literacki: książki o tematyce historycznej, przygodowo-podróżniczej, nowele);
- Władysław Reymont – w dziedzinie literatury za powieść „Chłopi” (1924) (dorobek literacki ukazujący między innymi dziedzictwo niematerialne: życie codzienne, tradycje i obrzędy na XIX-wiecznej wsi polskiej);
- Czesław Miłosz – w dziedzinie literatury (1980);
- Lech Wałęsa – za działalność na rzecz pokoju i braterstwa narodów otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla (1983);
- Wisława Szymborska – w dziedzinie literatury (1996);
- Olga Tokarczuk – w dziedzinie literatury (2019, nagroda za rok 2018).

Jesteśmy dumni, że nasza szkoła nosi właśnie tak zaszczytne imię.

KARTA PRACY

1. Kim był Alfred Nobel?

.....

2. Wymień polskich noblistów. Podaj rok i dziedzinę, w ramach której otrzymali Nagrodę Nobla.

Polski noblista (Imię i nazwisko)	Rok otrzymania nagrody	Dziedzina
1. 		
2. 		
3. 		
4. 		
5. 		
6. 		
7. 		

3. Wniosek: Twórczość i działalność polskich noblistów jest dziedzictwem kulturowym. Efekty ich pracy znane są zarówno w Polsce, jak i na świecie.

CIEKAWOSTKI:

- Każdy z laureatów otrzymuje złoty medal, dyplom honorowy oraz nagrodę finansową. W 2022 roku to czek na 10 mln koron szwedzkich (920 tys. euro) w każdej z dziedzin.
- Etykieta, czyli jak należy się zachować podczas ceremonii wręczenia Nagrody Nobla:
 - * Poproszony laureat wychodzi na środek sceny, tam podchodzi do niego król i wręcza nagrodę. Następnie z medalem i dyplomem w rękę dziękuje królowi, kłania się członkom Akademii, publiczności i wraca na miejsce.
 - * Panie powinny wystąpić w długich sukniach wieczorowych, a mężczyźni we frakach.

III. Podsumowanie lekcji (odniesienie do celu i kryteriów sukcesu)

Refleksja uczniowska

Który noblista zaniekawił cię najbardziej i dlaczego?

.....

.....

.....

.....

.....

LEKCJA TRZECIA – ZAJĘCIA MULTIMEDIALNE
JAKIE DZIEDZICTWO KULTUROWE POZOSTAWILI POLSCY NOBLIŚCI?

Link do lekcji opublikowanej na stronie: www.Bukowskad.pl
https://spnoblistow-my.sharepoint.com/:p/g/person/mateuszledzianowski_spnoblistow_onmicrosoft_com/EWBEYX8N0wxPuH1nsqfnpOEBRkuAF_Z8nQlpeHfBwuCZhw?rttime=cmEKdmLX2kg

KARTA PRACY PODSUMOWUJĄCA PROJEKT

Odpowiedz na pytanie kluczowe: Jakie dziedzictwo kulturowe pozostawili polscy nobliści?

Realizacja strategii IV oceniania kształtującego: Umożliwianie uczniom, by korzystali wzajemnie ze swojej wiedzy i umiejętności.

Klasy IV-VI

(Metoda odwróconej lekcji i śnieżnej kuli)

- Uczniowie na podstawie wykonanych kart pracy oraz prezentacji multimedialnych przygotowują pytania dla koleżanek i kolegów.
- Następnie siadają w kręgu i wskazują ucznia, który ma odpowiedzieć na jedno z pytań. (Jeśli nie zna odpowiedzi, wysyła SO do przyjaciela i prosi o wsparcie).
- Po jej udzieleniu zadaje swoje pytanie innej osobie.

Klasy VII-VIII (Praca w parach lub w grupach – partnerzy do rozmowy)

Uzupełnij kartę pracy

1. Co określamy mianem dziedzictwa kulturowego?

.....
.....

2. Wymień trzy tytuły utworów Henryka Sienkiewicza.

.....
.....

3. Jakie pierwiastki odkryła wraz z mężem Maria Skłodowska-Curie?

.....
.....

4. W jaki sposób Maria Skłodowska-Curie przyczyniła się do rozwoju medycyny w dziedzinie onkologii?

.....
.....

5. Wymień nazwę miejscowości, w której Władysław Reymont osadził akcję powieści „Chłopi”, opisując zwyczaje panujące na XIX-wiecznej wsi.

.....
.....

6. Gdzie pracował Władysław Reymont?

.....
.....

7. Wymień państwo, gdzie przez ponad 30 lat Czesław Miłosz przebywał na emigracji.

.....
.....

8. Podaj tytuł wiersza Czesława Miłosza wykorzystany w prezentacji.

.....
.....

9. Podaj nazwę organizacji, którą założył Lech Wałęsa.

.....
.....

10. Dlaczego Lech Wałęsa nie odebrał osobiście Nagrody Nobla?

.....
.....

11. Gdzie urodziła się Wisława Szymborska?

.....
.....

12. W jakim mieście została pochowana poetka?

.....
.....

13. Podaj tytuł wiersza Wisławy Szymborskiej wykorzystany w prezentacji.

14. Kogo Akademia Szwedzka wyróżniła „za wyobraźnię narracyjną, która z encyklopedyczną pasją pokazuje przekroczenie granic jako formę życia”?

15. Podaj tytuł powieści Olgi Tokarczuk, za którą otrzymała Nagrodę Bookera (najbardziej prestiżową nagrodę literacką w Wielkiej Brytanii) oraz Nagrodę Literacką Nike.

KLUCZ ODPOWIEDZI

1. Co określamy mianem dziedzictwa kulturowego?

Dziedzictwo kulturowe – zasób rzeczy materialnych i niematerialnych wraz ze związanymi z nimi wartościami duchowymi, zjawiskami historycznymi i obyczajowymi, uznawany za godny ochrony prawnej. Jest to przede wszystkim świadectwo tego, jak żyły kolejne pokolenia.

* materialne: budynki wraz z zawartą w nich sztuką, taką jak np. organy, witraże i freski; oraz książki, dokumenty, dzieła sztuki, maszyny, ubrania.

* niematerialne: zostało zachowane przede wszystkim za pomocą przekazu ustnego i tradycji: folklor, język, pomniki przyrody.

2. Wymień trzy tytuły utworów Henryka Sienkiewicza.

Trylogia („Ogniem i mieczem”, „Potop”, „Pan Wołodyjowski”), „Qvo vadis”, „Krzyżacy”, „Latarnik”, „W pustyni i w puszczy”.

3. Jakie pierwiastki odkryła wraz z mężem Maria Skłodowska-Curie?

Rad i polon – nazwa na cześć Polski (od łacińskiego słowa „Polonia”), która była wówczas pod zaborami. Maria Skłodowska-Curie miała nadzieję, że odkrycie nagłośni sprawę polską na arenie międzynarodowej.

4. W jaki sposób przyczyniła się do rozwoju medycyny w dziedzinie onkologii?

Zapoczątkowała nową erę w leczeniu nowotworów, dając początek terapii napromieniowaniem i medycynie nuklearnej.

5. Wymień nazwę miejscowości, w której Władysław Reymont umieścił akcję powieści „Chłopi”.

Lipce

6. Gdzie pracował Władysław Reymont?

Na kolei

7. Wymień państwo, gdzie przez ponad 30 lat Czesław Miłosz przebywał na emigracji.

Stany Zjednoczone

8. Podaj tytuł wiersza Czesława Miłosza wykorzystany w prezentacji.

„W mojej ojczyźnie”

9. Podaj nazwę organizacji, którą założył Lech Wałęsa.

Solidarność

10. Dlaczego Lech Wałęsa nie odebrał osobiście Nagrody Nobla?

Obawiał się, że nie zostanie wpuszczony do kraju.

11. Gdzie urodziła się Wisława Szymborska?

W Kórniku niedaleko Poznania

12. W jakim mieście została pochowana poetka?

W Krakowie

13. Podaj tytuł wiersza Wisławy Szymborskiej wykorzystany w prezentacji.

„Gawęda o miłości do ziemi ojczystej”

14. Kogo Akademia Szwedzka wyróżniła „za wyobraźnię narracyjną, która z encyklopedyczną pasją pokazuje przekroczenie granic jako formę życia”?

Olę Tokarczuk

15. Podaj tytuł powieści Olgi Tokarczuk, za którą otrzymała Nagrodę Bookera (najbardziej prestiżową nagrodę literacką w Wielkiej Brytanii) oraz Nagrodę Literacką Nike.

„Bieguni”

Dorota Bukowska

dypłomowana nauczycielka języka polskiego w Szkole Podstawowej im. Polskich Noblistów w Nowych Skalmierzycach. Laureatka licznych nagród i wyróżnień. Autorka wielu publikacji. Opiekunka wielu laureatów konkursów wojewódzkich i ogólnopolskich.